

Core team 3 maj 2023

Datum och tid: 2023-05-03

Plats: Skultuna

Deltagare:

Johan Lindström, Eskilstuna kommun

Patrik Nilsson, Eskilstuna kommun

Christine Wäneskog, Västerås stad

Anne Almqvist, Västerås stad

Lena Marmstål Hammar, MDU

Åsa Öberg, Samhällskontraktet

Marianne Kiiskilä, Samhällskontraktet

Kommande mötesdatum

Vi bestämde oss för följande mötesdatum i år:

6 september eftermiddag i Eskilstuna

31 oktober förmiddag i Västerås

Åsa skickade ut Outlook inbjudan.

Kommunikation

Vi pratade om kommunikation kopplat till Värmående och självständiga äldre och kom fram till att vi ska ha en gemensam teamsyta och korta digitala avstämningsmöten på 30 minuter 1 gång i månaden. Teamsytan finner ni [här](#). Förslagsvis har vi korta avstämningsmöten digitalt sista tisdagen varje månad.

Marianne skickar Outlook inbjudan. De som har möjlighet är med, men allt vi pratar om sammanfattas i punkter i Teams.

Prio intern kommunikation

Vi pratade om behovet av intern information om Samhällskontraktet, vad det är och vad vi gör och hur SHK kan vara ett stöd i de utmaningar som kommunerna står inför. Intern kommunikation kommer att prioriteras under året.

Portfölj

Vi gick igenom portföljen, där tidsaxeln. X axeln (liggande) handlar om att gå från det som vi ofta kallar för lågt hängande frukt eller det som redan pågår till det som man kallar för horisont 2, dvs det som kanske har mer potential att röra sig mot en mer transformativ förändring. Man kan också säga att horisont 1 är mer enkla projekt dvs att utveckla det som redan är. Horisont 2 kallar man ofta för mer komplicerade program. Och sen att man går till horisont 3, som handlar om att man verkligen jobbar med transformation.

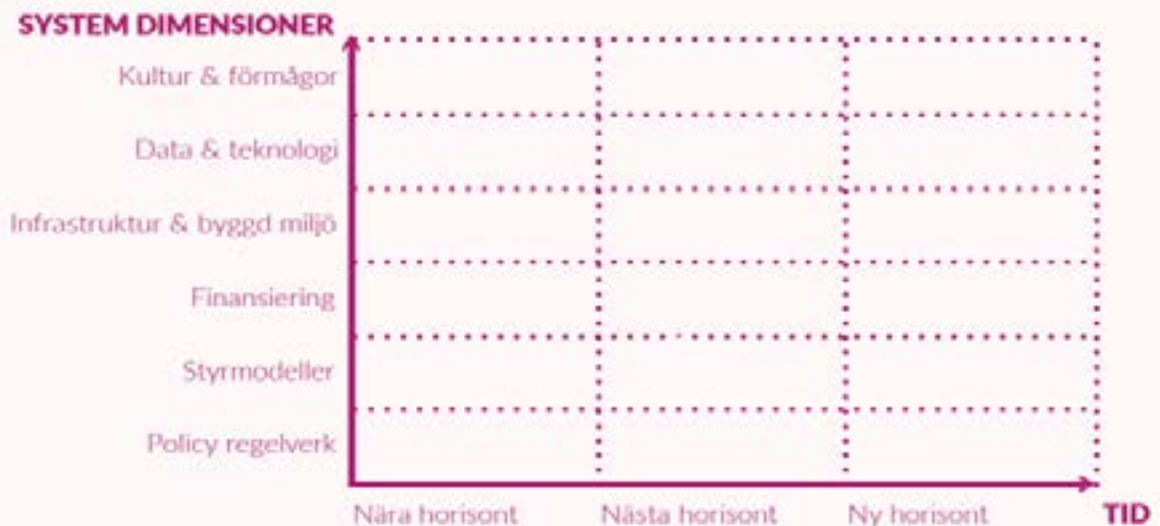
På den andra skalan Y skalan kan uppdelningen vara på många olika sätt. Lite beroende på hur man ser det. Uppdelningen på denna skala handlar mycket om att veta att om vi ska skapa en systemförändring så behöver vi jobba med fler dimensioner, t ex teknik, kultur, förmågor, infrastruktur och lagar.

Exempel portfölj

Vi ritade ett exempel kopplat till hur en portfölj inom initiativ inom särskilt boende skulle kunna se ut. Den handlade om att när man planerar ett äldreboende behöver man tänka på mer än

Core team 3 maj 2023

Portfölj 2023

bara den fysiska utformningen av byggnaden. Man kanske har utgått ifrån senaste forskningen om minnessjuka vid val av färger i lokaler där personer med minnessjukdomar vistas. Sen kan man titta på hur personalen ska arbeta i lokalerna. Man kanske inte alls ska arbeta avdelningsvis utan vill skapa en kultur där det är naturligt att samarbeta över avdelningsgränserna och dela kunskap och erfarenheter med varandra. Kopplat till lokalens utformning kanske man placerar personalens arbetsplatser mellan avdelningar. Och att det är enkelt att ta sig emellan. Sen är de ny teknik i lokalerna, kanske golv som varnar om det är någon som ramlat eller toaletter som varnar om det är någon som haft diarre längre och riskerar att bli uttorkad. Det påverkar byggda miljön såväl som personalens tekniska förmågor. Man behöver också ta hänsyn till nya roller och arbetssätt samt hur man arbetar med civilsamhället. Detta kan innebära att äldreboendet behöver ha lättillgängliga lokaler för aktiviteter och evenemang, liksom resurser för att organisera och

marknadsföra sådana aktiviteter. Så en helhetssyn på äldreboendet som inkluderar allt från fysisk utformning till kulturella och sociala faktorer. Och alla dessa delar hänger ihop som ett ekosystem så ändrar man i en del behöver man ändra på annars också.

Beslut om portfölj

Alla arbetar med sina egna portföljer på sina förvaltningar och sina målbilder som styr, men det var som Johan sa att en gemensam utvecklingsportfölj kan hjälpa oss. Det handlar om en utvecklingsportfölj som faller ut i en massa olika aktiviteter, så vi behöver bli överens om vilka delar som ska in i stora portföljen Välmående och självständiga äldre. Så prio ett är att göras en portfölj för välmående och självständiga äldre där vi fyller i alla pågående initiativ och initiativ som utforskas och hur de påverkar varandra.

Core team 3 maj 2023

Förslag på samhällsmål

Under hela 2023 kommer Samhällskontraktet iterera dessa samhällsmål

Åldrande och hälsa

2030 ska alla äldre personer uppleva en god hälsa och välbefinnande

Målet om att alla äldre personer ska uppleva god hälsa och välbefinnande kan relateras till fokusområdet "Väldande och självständiga äldre". Här handlar det om att främja hälsa och välbefinnande för äldre personer genom att erbjuda hälsofrämjande aktiviteter och stöd, samt ett säkerställa tillgång till hälso- och sjukvård. Genom att främja hälsa och välbefinnande för äldre personer kan vi öka deras självständighet och livskvalitet.

Stöd i vardagen

2030 har vi självbestämmande invånare som lever ett socialt och aktivt liv där alla känner sig trygga

Målet om att alla äldre personer ska uppleva god hälsa och välbefinnande kan relateras till fokusområdet "Väldande och självständiga äldre". Här handlar det om att främja hälsa och välbefinnande för äldre personer genom att erbjuda hälsofrämjande aktiviteter och stöd, samt ett säkerställa tillgång till hälso- och sjukvård. Genom att främja hälsa och välbefinnande för äldre personer kan vi öka deras självständighet och livskvalitet.

Kunskap och lärande

I vardagen 2030 bidrar alla, utifrån sina förutsättningar, till nyfikat kunskapsutbyte och hållbart och hälsosamt lärande

Målet om att alla bidrar till nyfikat kunskapsutbyte och hållbart och hälsosamt lärande kan relateras till fokusområdet "Digital transformation och framtidens kompetensförsörjning". Här handlar det om att främja digital kompetens och ett skapa möjligheter för hållbart och hälsosamt lärande genom. Genom att främja digital transformation och framtidens kompetensförsörjning kan vi öka kunskapsnivån och främja hållbar utveckling i samhället.

Forumserien "Väldande och självständiga äldre" Samhällskontraktet 2023

Samhällsmål

Vi bifogade en PDF i mejl innan CT mötet 3 maj som visar processen för Forumserien och de samhällsmål som togs fram av gruppen av aktörer från kommun, region, akademi, näringsliv (både från Västerås och Eskilstuna) och civilsamhället. Även nationella aktörer var med.

De samhällsmål som togs fram märker ni i CT litar väldigt väl med de kommunala målen och Agenda 2030 det är för att vi utgått ifrån era mål när vi tagit fram dessa. Får vi ok på dessa mål från er så kan vi skapa initiativ som kan samägas av fler aktörer och som leder mot målen. Vi behöver helt enkelt dessa mål för att skapa ett brett engagemang bland flera aktörer.

Därför är det viktigt att ta fram målen tillsammans med andra aktörer i kommunen. När man inkluderar olika perspektiv och erfarenheter i processen, ökar chansen att målen blir relevanta och meningsfulla för alla inblandade.

Beslut om Samhällsmål

Core team tyckte att samhällsmålen eller kanske bättre uttryckt samhällsuppdragen litar med de mål som är satta i kommunerna, men att det finns en pedagogisk svårighet i att förmedla andra målbilder än det som kommunen har. Core team tyckte att vi kan enas om att använda dessa mål kopplat till övergripande portföljer som vi använder när vi i Samhällskontraktet sonderar initiativ. Så kan parterna mappa sina mål mot respektive portfölj och beskriver vilka mål de vill få tillgodosedda i dessa portföljer. Fortfarande är det Core Team som beslutar vilka initiativ vi går vidare med.

Initiativen

Vi hann faktiskt gå igenom samtliga initiativ och ta beslut. Bra jobbat! Vi har våra två pågående labb där vi i **Hälsofrämjande team labbet** har haft två träffar och **Framtidens kompetensförsörjning** har första träffen den 11 maj.

Core team 3 maj 2023

Robotisering av hem röstades igenom på förra mötet där berättade Johan att det pågår en förstudie. Robotdalen ska testa vart går gränsen för dagens robotik och kanske 5 år framåt. Är det någonting att lägga krut på eller ska vi vänta in utvecklingen? Så själva initiativet är en förstudie, sen tar man beslut om nästa steg.

Goda innovationsexempel pitchevent som är ett digitalt event där kommuner kan dela med sig av goda innovationer i kommunerna har vi kört sedan förra hösten och kör t.o.m. maj. Sedan hoppas vi att det blir ett koncept som kan genomföras av SKR eller Vinnova. Det finns intresse och behov.

Nytt SÄBO Västerås handlar om hur vi i Samhällskontraktet kan vara behjälpliga kopplat till Ängsgärdet som byggs i Västerås. Här har vi möjlighet att etablera kontakter och samarbeten och kunna ta in kompetens som kan arbeta tillsammans med initiativägare i Västerås. Initiativet handlar om bygget av ett nytt äldreboende med 80 lägenheter i centrala Västerås utan en uttalad profil. Bygget är påbörjat och utformningen är bestämd. Tanken är att det behövs en ny approach i välfärdserbjudandet och kommunikationen kring detta, och att det kan

vara billigare att tänka på ett annat sätt. En viktig fråga är att titta på välfärdserbjudandet när man står i valet och kvalet av hemtjänst och särskilt boende. Vad är det man då får på Ängsgärdet?

Christine ser frågan som något som SHK och Centrum för välfärdsförändring kan samarbeta kring. Det behövs processtöd och faciliteringsstöd, någon som kan vara med i nerven och sammanhanget och kunna tänka tillsammans med speaking partner från Västerås stad kring vad vi kan få framdrift i. Processledaren ska kunna säga att, det här hör jag och det här skulle ni kunna göra. Inte en massa post-it lappar utan saker som kan testas på det här äldreboendet och som kan även ge kunskap för kommande byggen. En annan viktig sak att få till samarbete med regionen och även andra relevanta aktörer. Det är även viktigt att börja med befintlig kunskap och bena ut vad vi skulle kunna börja med. Det är processledarens roll att gå från utmaning till idé till färdig produkt, tjänst eller process. Ett första steg skulle kunna vara att ha ett möte där Västerås stad strukturerar upp vad man tycker är viktigaste med det här boendet. På tisdag säger förhoppningsvis politiken kör nu Christine och då måste det takta i direkt. Därför sonderar

Core team 3 maj 2023

Samhällskontraktet redan nu terrängen och kollar upp möjliga resurser att sätta in. Core Team gav tummen upp till initiativet Framtidens äldreboende – nytt särskilt boende i Västerås.

Vi kommer att ha ett **minilabb** i höst där studenter får möjlighet att komma med lösningar på komplexa samhällsutmaningar. Staffan Brav från lokala hjälpen i Västerås arbetar med frågan **ensamma äldre** och ville skicka in några problemägare och Patrik har hjälpt till att leta rätt på några problemägare i Eskilstuna, det handlar om några timmar vid två tillfällen och svara på ev frågor per mejl mellan tillfällena. Västerås hjälper till att hitta eventuella problemägare kopplat till temat med problemägare till eventet. Marianne mejlar information till Christine.

Öppen verkstad är ett koncept som vi tänkte testa i liten skala i höst. Det handlar om ett cowork där man har en mindre inspirationsdel men mesta tiden handlar om att jobba med egna uppgifter, men att vi gör det på samma plats öppnar upp möjligheten till samarbeten och inspirationsdelning. CT gav tummen upp att testa det här 4 ggr under hösten. Varannan gång Västerås och varannan gång Eskilstuna.

Träna hjärna satsningen är Internationellt känt forskningsprojekt för att minimera demens genom livsstilsfaktorer. Det är Lidingö och Karolinska institutet som gör gemensam sak. Nästa steg blir att utveckla en app, där vill de ha med fler kommuner. Som jag förstod var det inte intressant för E-tuna men möjligtvis för Västerås. Christine säger att det finns en nyfikenhet men de vill prata med dem innan de säger kör. Bland annat kolla hur appen håller juridiskt. Västerås måste först identifiera vem de ska prata med och tänka till mer kring lösningen, de kontaktar Marianne sedan. Träna hjärna satsningen finns beskrivet på sidan med goda innovationsexempel [här](#).

Lena ser möjligheter för vårdpersonalen att använda sig av appen i sitt arbete för att stödja i att initiera åtgärder.

Måltider och självständighet utforskar vi just nu. Vi kopplar på ett företag som heter Dialogues som även utbildat samtalsledare i komplexa frågor i Västerås och Eskilstuna. Vi kopplar även på samtalsledarna i kommunen. Marianne träffar Mattias Berglund, Malin Sturk, Fridha Söderqvist och Linnea Zumaeta för att diskutera hur vi kan gå vidare. Det är viktigt att

Core team 3 maj 2023

lägga krut på ett inlyssnande förarbete innan vi gör ett labb och tar in flera aktörer för att ta fram konkreta lösningar. Det har varit mediastorm och mycket frustration bland seniorer så det gäller att vi är smarta när vi går vidare. Initiativet handlar om hur kan vi i samhället arbeta med att säkra äldres måltider.

Christine flaggar för möjligheten att deras måltidsenhet skulle kunna vara en gäst i labbet. Det kan vara bra om Västerås är med litegrann för då blir inte resan så lång och de kan dra nytta av den kunskapen som fås fram. Annars får de börja om från början. Västerås är naturligtvis välkomna att delta.

On boarding kör Eskilstuna privat nu utan inblandning av SHK tillsammans med regionen. Förra var på utskrivningsprocessen och nu är det hur du blir kvar hemma. Så vi pausar on boarding i SHK:s regi och inväntar resultat. Ambitionen är att bli klar nu i vår och när vi har resultatet från den.

Johan vill istället att vi utforskar ett annat nystartat initiativ. Bakgrunden är hur vi kan fördröja behovet av särskilt boende. En insikt är att vi behöver förstå mer på djupet **vilka de är som flyttar in på SÄBO**. För att kunna designa

interventioner. Steg 1 är att förstå och karakterisera subgrupperna. Fysiskt och psykosocialt.

Eskilstuna använder forskningsledaren Marina hon har kompetens inom det fysioterapeutiska men behöver kompletteras med någon inom det psykosociala. Eskilstuna flaggar för att de kanske skulle behöva hjälp av SHK med analys av det materialet. Tanken är att få in ett underlag så de kan skapa interventioner. Eskilstuna tänker att det ska vara tester som går att administreras via vårdpersonal.

Allt gott hälsar

Marianne och Åsa